

alfabetic. Alte cuvinte, în ordine alfabetică și aparținând diferitelor serii, sînt enumerate cu trimiteri la seriile cărora le aparțin. Componentii seriei sinonimice au deseori indicații privind sfera de circulație, nuanțele stilistice, valența (inclusiv cea frazeologică, ceea ce considerăm ca foarte important). Prin cele aproximativ 9.000 de serii sinonimice consemnate de autoare, *Dicționarul sinonimelor limbii ruse*, alcătuit de Z. E. Aleksandrova, este cel mai voluminos din cele apărute pînă acum (cf. dicționarul întocmit de V. N. Kljujeva, cu cca 1.500 sinonime în prima ediție și cca 3.000 în cea de-a doua).

Interpretarea tradițională pe care autoarea o dă sinonimelor (cuvinte cu sens identic, dar care se deosebesc prin nuanțe de sens, prin nuanțe expresive și apartenență la un anumit stil, cu valență cel puțin parțial identică pentru înlocuirea reciprocă în context) este, numai în parte, justificată pînă la publicul cărui i se adresează *Dicționarul*. Astfel, în unele serii sinonimice sînt incluse elemente care au părăsit sfera sinonimiei contemporane (*kurtuazno-galante-rejno*; *trapezničat*; *pečalovat'sja*; *proizvolenije* etc.). Este interesantă și oportună ideea exprimată de N. M. Šanskij de a include asemenea cuvinte într-o anexă a dicționarului de sinonime (N. M. Šanskij, V. N. Kljujeva. *Kratkij slovar' sinonimov russkogo jazyka* în „Russkij jazyk v škole“, 1957, 4, p. 12).

Deși Z. E. Aleksandrova afirmă că „prezentul dicționar, spre deosebire de numeroase dicționare de sinonime editate în străinătate, nu recunoaște sinonimia cuvintelor legate prin relația „gen-tip“ (p. 16), totuși în *Dicționar* se întîlnesc exemple ce contravin acestui principiu (*gostinica-otel'-nomera-podvorje-zaježij dvor-postojalij dvor*; *nacija-narod-nacionalnost*; *rajon-zona-polosa-pojas*; etc.).

Unele serii sinonimice reprezintă paralelisme ale cuvintelor rusești și străine (*orošenje-irrigacija*; *samol'ot-aeroplan*; *pričev-refren*; etc.) altele nu serii sinonimice lexicale, ci gramaticale (*lučšij-nailučšij*; *samyj vysokij-vysočajšij-naivysšij*; etc.).

Modul de abordare a sinonimiei demonstrează că autoarea „își întemeiază alegerea sinonimelor pe principiul semantic (subiectiv), fără stabilirea unui criteriu suficient de precis al apropiierilor între sensuri“ (V. M. Boguslavskij, Z. E. Aleksandrova. *Slovar' sinonimov russkogo jazyka*, „Russkij jazyk v škole“, 1969, 4, p. 116).

În condițiile în care sinonimia continuă să rămînă una din problemele cele mai controversate în lingvistică — fapt care exprimă în parte raritatea dicționarelor de sinonime — apariția *Dicționarului sinonimelor limbii ruse*, merită salutată fie și pentru că e o dovadă de curaj profesional. Prin observații pozitive sau critice ce se vor face la adresa *Dicționarului* se va contribui, desigur, la elucidarea unor probleme ale sinonimiei ruse.